
ARD-MHÚSAEM NA HÉIREANN
RÁITIS AIRGEADAIS
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH
AN 31 NOLLAIG 2022

CLÁR NA NÁBHAR

1. RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN BHOIRD	4
1.1 RIALACHAS.....	4
1.2 FREAGRACHTAÍ AN BHOIRD	4
1.3 STRUCHTÚR AN BHOIRD	5
1.4 COMHALTAÍ BOIRD - PRÍOMHATHRUITHE PEARSANRA.....	6
1.5 SCEIDEAL TÍNIRIMH AGUS COSTAIS CHOMHALTAÍ AN BHOIRD	6
1.6 NOCHTADH A ÉILÍTEAR LE CÓD CLEACHTAIS UM RIALACHAS COMHLACHTAÍ STÁIT (2016)	6
1.7 CAITEACHAS TAISTIL AGUS COTHABHÁLA	7
1.8 RÁITEAS FAOI CHOMHLÍONADH	8
2. RÁITEAS AR RIALUITHE INMHEÁNACHA	9
2.1 RÉIM FREAGRACHTA	9
2.2 AIDHM AN CHÓRAIS RIALAITHE INMHEÁNAIGH	9
2.3 CUMAS CHUN RIOSCA A LÁIMHSEÁIL.....	9
2.4 SOLÁTHAR	9
2.5 ATHBHREITHNIÚ AR ÉIFEACHTACHT	9
3. TUAIRISC AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE	11
3.1 LITIR AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE.....	11
3.2 TUARASCÁIL AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE	12
4. RÁITEAS IONCAIM & CAITEACHAIS & CÚLCHISTÍ IONCAIM COINNITHE	13
5. RÁITEAS FAOI IONCAM CUIMSITHEACH	14
6. RÁITEAS MAIDIR LEIS AN STAID AIRGEADAIS	15
7. RÁITEAS AR SHREAFÁI AIRGEADAIS	17
8. NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS	18
8.1 BEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA.....	18
8.2 IONCAM ÓN OIREACHTAS.....	21
8.3 IONCAM & CAITEACHAS MIONDÍOLA	21
8.4 ÁR NACMHAINNÍ FÉIN	22
8.5 IONCAM ÉILE	22
8.6 COSTAIS RIARACHÁIN ÉILE	22
8.7 COSTAIS ÉADÁLA, BAINISTÍOCHTA AGUS TAISPEÁNA BAILIÚCHÁN	23
8.8 ÁITRIBH.....	24
8.9 CUNTAS CAIPITIL	24
8.10 MAOIN, GLÉASRA & TREALAMH.....	24
8.11 INFHÁLTAIS.....	25
8.12 NÍTHE INÍOCHTA	25
8.13 CEANGALTAIS LÉASA	25
8.14 TUARASTAIL.....	26
8.15 COSTAIS SOCHAIR SCOIR.....	27
8.16 FARDAL MIONDÍOLA.....	29
8.17 SÓCMHAINNÍ OIDHREACHTA	29
8.18 SOLÁTHAR I GCOMHAIR ÉILEAMH	31
8.19 TEAGMHAIS	31

8.20 ÍMEACHTAÍ I NDIADH NA TRÉIMHSE TUAIRSCITHE	31
8.21 FAISNÉISIÚ PÁIRTITHE GAOLMHARA	31
8.22 NA RÁITIS AIRGEADAIS A FHAOMHADH	32

1. RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN BHOIRD

1.1 Rialachas

Bunaíodh Bord Ard-Mhúsaem na hÉireann faoin Acht um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997, agus cuireadh tús leis mar chomhlacht neamhspleách i mBealtaine 2005. Tá feidhmeanna an Bhoird leagtha amach in alt 11 den Acht seo. Tá an Bord freagrach don Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú, agus comhlíonann sé an tasc seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan síos agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh ar gach príomhcheist gnó. Tá an Stiúrthóir agus an Fhoireann Ardbhainistíochta freagrach as bainistíocht laethúil, rialú agus stiúradh Ard-Mhúsaem na hÉireann. Caithfidh an Stiúrthóir agus an Fhoireann Bhainistíochta Shinsearach an treoir leathan straitéiseach atá leagtha síos ag an mBord a leanúint, agus ní mór dóibh a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag comhaltaí uile an Bhoird ar na bpríomhghníomhaíochtaí agus na cinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon rioscaí suntasacha a d'fhéadfadh teacht chun cinn. Feidhmíonn an Stiúrthóir mar nasc idirchaidrimh díreach idir an Bord agus Bainistíocht Shinsearach Ard-Mhúsaem na hÉireann. Is Carthanas cláraithe é Ard-Mhúsaem na hÉireann. Uimhir Charthanachta na hÉireann 20072612, uimhir Ioncaim Charthanachta na gCoisiméinírí Ioncaim CHY18764.

1.2 Freagrachtaí an Bhoird

Tá obair agus freagrachtaí an Bhoird leagtha amach sa Chód Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) ina bhfuil na hábhair atá forchoimeáda go sonrach le haghaidh chinneadh an Bhoird.

I measc na mbuan-mhéireanna a mheasann an Bord tá:

- dearbhú leasanna,
- tuarascálacha ó choistí,
- tuarascálacha airgeadais/cuntais bhainistíochta,
- tuarascálacha feidhmíochta, agus
- nithe forchoimeáda.

Ceanglaítear le hAlt 35 den Acht um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997 ar Bhord Ard-Mhúsaem na hÉireann, a choimeád i cibé foirm a cheadóidh an tAire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, gach cuntas is cuí agus is gnách ar airgead a gheobhaidh sé agus a chaithfidh sé.

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú, ceanglaítear ar Bhord Ard-Mhúsaem na hÉireann:

- beartais chuntasáíochta fheiliúnacha a roghnú agus iad a chuir i bhfeidhm go comhsheasmhach,
- breithiúnais agus meastacháin atá réasúnta agus stuama a dhéanamh,
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh ach amháin má tá sé míchuí a thiomhdiú go leanfaidh sé de bheith ag feidhmiú, agus
- a shonrú ar leanadh de na caighdeáin chuntasáíochta infheidhme, faoi réir aon difríochtaí ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.

Tá an Bord freagrach as taifid chuntasáíochta imleor a choinneáil, a nochtann, le cruinneas réasúnta ag aon tráth, a staid airgeadais agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 35 den Acht um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997. Is é an Bord atá freagrach as cothabháil agus sláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais, atá inrochtana don phobal trí shuíomh Gréasáin Ard-Mhúsaem na hÉireann.

Tá an Bord freagrach as an bplean bliantúil agus an buiséad a cheadú. Phléigh agus cheadaigh an Bord an plean bliantúil do 2022 agus buiséad 2022 ar an 10 Feabhra 2022. Cuireadh tús le meastóireacht sheachtrach ar an mBord i mí na Nollag 2021 agus tugadh chun críche é i mí Eanáir 2022.

Tá an Bord freagrach freisin as a shócmhainní a chosaint agus ar an ábhar sin ní mór dó bearta réasúnta a dhéanamh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a aimsiú.

Measann an Bord go dtugann ráitis airgeadais Ard-Mhúsaem na hÉireann léargas fíor agus cothrom ar an bhfeidhmíocht airgeadais agus ar an staid airgeadais amhail an 31 Nollaig 2022.

1.3 Struchtúr an Bhoird

Tá an Bord comhdhéanta de Chathaoirleach agus 15 gnáthchomhalta, agus is é an tAire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán a cheapann gach duine acu. Cuireadh tús le téarma an Bhoird ar an 6 Iúil 2022 ar feadh tréimhse cúig bliana. Tháinig an Bord le chéile mar Bhord iomlán cúig huaire in 2022, ach gan roinnt cruinnithe breise a dhírigh ar phleanáil straitéise agus buiséid a áireamh.

Amhail an **31 Nollaig 2022**, ba iad seo a leanas comhaltaí an Bhoird:

Catherine Heaney (Cathaoirleach)	Barra O'Donnabh	Cathal O'Donoghue
Ambrose Loughlin (Leaschathaoirleach)	Susan Rogers	Claudia Kinmonth
John R Bowen	Ciaran Byrne	Geraldine Sheridan
Andrew Power	Beatrice Kelly	Paolo Viscardi
Helen Shenton	Iseult Dunne	
Linda King	Marianne Doyle	

Ar an 9 Meán Fómhair, ceapadh na comhaltaí Boird seo a leanas ar feadh téarma cúig bliana: Ciaran Byrne, Beatrice Kelly, Iseult Dunne, agus Marianne Doyle. Athcheapadh Ambrose Loughlin i mí Iúil 2021 ar feadh téarma breise cúig bliana agus ceapadh go himmheánach é mar Leas-Chathaoirleach an Bhoird ar an 17 Samhain 2022. Chuaigh Declan Nelson ar scor ón mBord ar an 30 Aibreán 2022.

Tá 6 choiste bunaithe ag an mBord mar seo a leanas*:

1. An Coiste Rialaithe, Iniúchta agus Riosca: ar a bhfuil triúr comhaltaí Boird agus beirt chomhalta seachtracha. Is é ról an Choiste Rialachais, Iniúchta agus Riosca (ARC) ná tacú leis an mBord maidir lena fhreagrachtaí maidir le saincheisteanna riosca, rialaithe agus rialachais agus maidir le dearbhú gaolmhar. Tá an ARC neamhspleách ó lucht bainistíochta airgeadais na heagraíochta. Go háirithe, áiríthíonn an ARC go ndéantar faireachán gníomhach neamhspleách ar na córais rialaithe inmheánaigh, lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúcháireachta, chomh maith le bainistíocht riosca. Tá maoirseacht ag an ARC freisin ar chúrsaí acmhainní daonna ag Ard-Mhúsaem na hÉireann. Amhail an 31^ú Nollaig 2022 bhí na daoine seo a leanas: Ambrose Loughlin (Cathaoirleach), Andrew Power, Cathal O'Donoghue, Aoife Clabby (comhalta seachtrach) agus Michael O'Sullivan (comhalta seachtrach) ina gcomhaltaí den ARC Bhí cúig chruinniú den ARC ann le linn 2022. D'éirigh Aoife Clabby as a phost mar bhall seachtrach den Choiste Rialachais, Iniúcháireachta agus Riosca ar an 31^ú Eanáir 2022. Níor líon comhalta seachtrach an Post ón 1 Feabhra go an 31 Nollaig 2022.

2. Tá cúigear comhaltaí Boird agus triúr comhalta seachtracha ar an gCoiste Comhairleach Ginearálta Poiblí: Is é seo an t-aon Choiste a cheanglaítear go sonrach faoin Acht um Fhorais Chultúir Náisiúnta 1997 (Alt 23) agus tugadh sainchúram dó gach gné a bhaineann le bailiúcháin agus le foghlaim lena n-áirítear éadail, cúram, doiciméadú, taispeántais, digitiú agus foilsiú. Amhail an 31 Nollaig 2022, ba iad seo a leanas comhaltaí an Choiste Chomhairligh Phoiblí Ghinearálta (GPAC) Barra O'Donnabhain (Cathaoirleach), John R. Bowen, Paolo Viscardi, Claudia Kinmonth, Geraldine Sheridan, Daibhí Ó Cronín (comhalta seachtrach), Wayne Modest (comhalta seachtrach) agus Risteard Mc Elligott (comhalta seachtrach). D'éirigh Helen Shenton as a phost i mí Eanáir 2022 chun ról a ghlacadh mar Chathaoirleach ar Choiste Reachtaíochta Choláiste Náisiúnta na hÉireann (CNÉ) ar feadh bliana. Bhí cúig chruinniú den Choiste ann in 2022.

3. Tá triúr comhaltaí Boird agus beirt chomhalta seachtracha sa Choiste Caipitil agus Eastát. Is é ról an Choiste Caipitil & Eastát ná maoirseacht a sholáthar ar thionscadail chaipitil Ard-Mhúsaem na hÉireann agus ar thionscadail bhonneagair a bhaineann le TF. Cuireann an Coiste comhairle agus tacaíocht ar fáil d'Fheidhmeannas Ard-Mhúsaem na hÉireann ar thionscadail mháistirphlean Ard-Mhúsaem na hÉireann; go háirithe na réimsí fócais atá i gColún 1 de Phlean Straitéiseach 2019-2022. Amhail an 31 Nollaig 2022, bhí John R Bowen (Cathaoirleach), Andrew Power, Paolo Viscardi, Donagh Morgan (comhalta seachtrach) agus Paul Nolan (comhalta seachtrach) ar an gCoiste. Bhí Declan Nelson ina bhall den Choiste Caipitil agus Eastát freisin ach d'éirigh sé as an mBord ar an 30 Aibreán 2022. Bhí cúig chruinniú den Choiste ann in 2022.

4. Tá cúigear comhaltaí Boird agus beirt chomhalta sheachtracha ar an gCoiste Straitéise & Rannpháirtíochta. Is é ról an Choiste Straitéise & Rannpháirtíochta ná maoirseacht a dhéanamh ar réimsí rannpháirtíochta lucht féachana agus pobail, forbairt páirtithe leasmhara agus forbairt tráchtála agus miondíola, foireann agus forbairt eagraíochtúil Ard-Mhúsaem na hÉireann agus aitheantas agus branda Ard-Mhúsaem na hÉireann. Amhail an 31 Nollaig 2022, ba iad seo comhaltaí an Choiste Straitéise & Rannpháirtíochta Linda King (Cathaoirleach), Susan Rogers, Paolo Viscardi, Geraldine Sheridan, Cathal O'Donoghue, Derek Flynn (comhalta seachtrach) agus Thomas Kador (comhalta seachtrach). Bhí cúig chruinniú den Choiste ann in 2022.

5. Tá triúr ball den Bhord ar Ghrúpa Stiúrtha an Phlean Straitéisigh. Bhí cruinnithe an Ghrúpa Stiúrtha ar siúl idir Aibreán agus Meán Fómhair 2022. Is é ról Ghrúpa Stiúrtha an Phlean Straitéisigh maoirsiú a dhéanamh ar fhorbairt phlean straitéiseach Ard-Mhúsaem na hÉireann don tréimhse 2023-2027. Amhail an 31 Nollaig 2022, bhí Cathal O'Donoghue, Barra O'Donnabhain agus Paolo Viscardi ina gcomhaltaí den Ghrúpa Stiúrtha. Bhí trí chruinniú den Ghrúpa Stiúrtha ann in 2022.

6. Tá cúigear comhaltaí Boird ar Choiste Reachtaíochta Choláiste Náisiúnta na hÉireann (CNÉ) Bhí cruinnithe an Choiste ar siúl idir Eanáir agus Nollaig 2022. Ba é ról Choiste Reachtaíochta NCI taighde a dhéanamh ar reachtaíocht reatha na bhForas Cultúir Náisiúnta. Amhail an 31 Nollaig 2022, bhí Helen Shenton (Cathaoirleach), Catherine Heaney, Ambrose Loughlin, Susan Rogers agus Barra O'Donnabhain ar an gcoiste. Bhí trí chruinniú den Choiste ann in 2022.

1.4 Comhaltaí Boird - Príomhathruithe Pearsanra

Ceapadh Ciaran Byrne, Marianne Doyle, Iseult Dunne agus Beatrice Kelly mar bhaill den Bhord ar an 9 Meán Fómhair 2022. Chuaigh Declan Nelson ar scor ón mBord ar an 30 Aibreán 2022. Athcheapadh Ambrose Loughlin, i mí Iúil 2021 ar feadh téarma breise cúig bliana, agus ceapadh é go himhneánach ina Leas-Chathaoirleach ar an mBord ar an 17 Samhain 2022.

1.5 Sceideal Tinrimh agus Costais Chomhaltaí an Bhoird

Tá sonraí na gcostas taistil in Éirinn agus cothabhála a íocadh le comhaltaí Boird agus na cruinnithe ar fhreastail siad orthu le linn 2022 liostaithe thíos:

Líon Iomlán na gCruinnithe a Tionóladh	5	5	5	5	5	5	3	3
Ball an Bhoird:	Costas in 2022	An Bord	Iniúchadh & Riosca	GPAC	Caipiteal & Eastáit	Straitéis & Rannpháirtíocht	An Plean Straitéiseach	Reachtaíoch CNÉ
Catherine Heaney (Cathaoirleach)	€2,032	5						3
Ambrose Loughlin (Leaschathaoirleach)		5	5					3
John R Bowen	€274	5		4	5			
Andrew Power		5	4		4			
Helen Shenton		5						3
Declan Nelson		1			1			
Linda King		5				5		
Paolo Viscardi		5		5	4	5	3	
Barra O'Donnabhain	€641	5		5			3	3
Susan Rogers	€554	5				5		3
Claudia Kinmonth	€1,258	5		4				
Cathal O'Donoghue		5	4			5	3	
Geraldine Sheridan		4		5		5		
Beatrice Kelly		1		1				
Ciaran Byrne		1						
Marianne Doyle		1						
Iseult Dunne		1						
Iomlán in Euronna	€4,759							

Íocadh €4,759 san iomlán le Comhaltaí Boird a d'fhreastail ar Chruinnithe Boird agus Coiste in 2022

Níor íocadh aon táillí le comhaltaí Boird le linn 2022. Tabhaíodh €3,798 (2021: €718) mar chostais eile a bhain le cruinnithe chomhaltaí an Bhoird le linn 2022. Aithníodh €695 de na costais €3,797 sin mar Chaiteachas ar Fháilteachas ar leathanach 8.

Chomh maith leis na cruinnithe foirmeálta Boird agus Coiste a liostaítear thuas, d'fhreastail comhaltaí an Bhoird ar roinnt cruinnithe eile a bhain le gnó an Mhúsaem, agus tá cuid de na speansais a liostaítear thuas curtha i leith na gcruinnithe sin.

1.6 Nochtadh a éilítear le Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chomhlíon Ard-Mhúsaem na hÉireann ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit ("an Cód"), faoi mar a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Éilíonn an Cód na nochtuithe seo a leanas:

Miondealú ar Shochair Ghearrthéarmacha Fostaithe

Déantar sochair ghearrthéarmacha fostaithe os cionn €60,000 a chatagóiriú sna bandaí seo a leanas:

Raon sochar iomlán na bhfostaithe ag deireadh na bliana		Líon na bhFostaithe	
		2022	2021
Ó	Go		
€ 60,000 -	€ 69,999	11	11
€ 70,000 -	€ 79,999	10	9
€ 80,000 -	€ 89,999	7	4
€ 90,000 -	€ 99,999	1	4
€100,000 -	€109,999	2	0
€110,000 -	€119,999	1	2
€120,000 -	€129,999	0	0
€130,000 -	€139,999	1	0

Tabhair do d'aire: Chun críocha an nochtá seo, áirítear ar shochair ghearrthéarmacha fostaithe maidir le seirbhísí a soláthraíodh le linn na tréimhse tuairiscithe tuarastal, liúntais ragoibre, agus fócaíochtaí eile a dhéantar thar ceann an fhostaí, ach ní áirítear leo ÁSPC an fhostóra. Tá líon na bhfostaithe liostaithe mar choibhéis lánaimseartha.

Costais Sainchomhairleoireachta

Áirítear le costais chomhairleoireachta costas comhairle sheachtrach don Bhainistíocht Shinsearach agus ní áirítear leo feidhmeanna seachfhoinsithe 'gnó mar is gnách'.

Costais Sainchomhairleoireachta	2022 €	2021 €
Comhairle Dlí	34,194	0
Comhairle Airgeadais	19,993	46,654
Cumarsáid & Margaíocht	203,961	36,072
Acmhainní Daonna	17,481	0
Feabhsú Gnó	376,801	153,387
Costais Chomhairliúcháin - a cuireadh de mhúirear ar an ráiteas loncainm agus Caiteachais	652,430	236,113

Saincheisteanna Dlí agus Nithe Conarthacha

Sa tréimhse tuairiscithe aithníodh €8,650 mar chostais dlí, (2021: €69,197). Baineann na costais sin le socraíochtaí agus le himeachtaí idir-réitigh agus eadrána a bhaineann le conarthaí le tríú páirtithe. Ní áirítear leis seo caiteachas a tabhaíodh i ndáil le comhairle dlí ghinearálta a fuair Ard-Mhúsaem na hÉireann, a nochtar i gcostais Chomhairliúcháin thuas.

	2022 €	2021 €
Táillí Dlí – Imeachtaí Dlí	8,650	68,859
Socraíochtaí (An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát – Gluaiseacht sa Soláthar)	244,253	338
Iomlán	252,903	69,197

1.7 Caiteachas Taistil agus Cothabhála

Déantar caiteachas taistil agus cothabhála a rangú mar seo a leanas:	2022 €	2021 €
Intíre - An Bord	3,103	718
Intíre - Fostaithe	80,701	40,874
Thar Lear - An Bord	1,656	-
Thar Lear - Fostaithe	30,834	7,038

116,294   **48,630**

Caiteachais Fáiilteachais

	2022	2021
	€	€
Fáiilteachas Foirne	27,361	103
Fáiilteachas an Bhoird*	695	-
Fáiilteachas Neamhfhoirne	3,226	1,295
	31,282	1,398

*Áirítear ar Fháiilteachas an Bhoird costais sólaistí, cóiríochta agus lónadóireachta maidir le cruinnithe Boird agus Coistí eile ar fhreastail comhaltaí Boird orthu i rith na bliana. Reáchtáiltear cruinniú amháin an Bhoird gach bliain i Músaem Shaol na Tuaithe, Teach Pháirc Thurlaigh.

1.8 Ráiteas faoi Chomhlíonadh

Chomhlíon Ard-Mhúsaem na hÉireann ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, mar a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016, ach amháin sna heisceachtaí seo a leanas:

- Tar éis athbheithniú an Bhoird ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha, d'aithin an Músaem roinnt saincheistean, a ardaíodh sa Ráiteas ar Rialú Inmheánach, agus go háirithe maidir le laigí i réimsí na gCóras Bainistíochta Riosca. Tugadh nósanna imeachta isteach chun aghaidh a thabhairt ar na saincheistean seo agus leanadh leo i rith 2022.

Ar son an Bhoird:

Cathaoirleach an Bhoird
Catherine Heaney

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

Ball Boird
Cathal O'Donoghue

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

2. RÁITEAS AR RIALUITHE INMHEÁNACHA

2.1 Réim Freagrachta

Thar ceann Ard-Mhúsaem na hÉireann, admhaím freagracht an Bhoird as a chinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a choinneáil agus a fheidhmiú. Curtha san áireamh sa bhfreagracht sin tá riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

2.2 Aidhm an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha seachas deireadh a chur leo ar fad. Mar sin ní féidir leis an gcóras ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go ndéantar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart agus go ndéantar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthúil.

Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, atá ag teacht le treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm in Ard-Mhúsaem na hÉireann don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022 agus suas go dáta faofa na ráiteas airgeadais, mar a leagtha amach i gcuid 1.8 thuas.

2.3 Cumas chun Riosca a Láimhseáil

Tá Coiste Rialachais, Iniúchta agus Riosca (ARC) ag Ard-Mhúsaem na hÉireann ar a bhfuil triúr comhalta Boird, duine acu ina Chathaoirleach, agus beirt chomhalta sheachtracha, a bhfuil saineolas airgeadais agus iniúchta acu. Tháinig an ARC le chéile cúig huaire in 2022. Chuaigh comhalta seachtrach amháin ar scor ón gcoiste ar an 31 Eanáir 2022, níor líonadh an post ó 01 Feabhra go 31 Nollaig 2022.

Tá feidhm iniúchta inmheánaigh bunaithe ag Ard-Mhúsaem na hÉireann freisin, a bhfuil dóthain acmhainní aici, agus a reáchtálann clár oibre arna chomhaontú leis an ARC.

Leanann an Fhoireann Shinsearach Riosca orthu le hathbhreithniú agus maoirsiú a dhéanamh ar an gcreat bainistíochta riosca in Ard-Mhúsaem na hÉireann. Tagann siad le chéile ar bhonn ráithiúil nó de réir mar is gá chun aon rioscaí atá ag teacht chun cinn agus laigí rialaithe a shainaitheint chun an Clár Riosca Eagraíochtúil a nuashonrú. In 2022 rinneadh athbhreithniú agus nuashonrú ar chláir riosca ranna agus rannáin ar fud Ard-Mhúsaem na hÉireann agus rinneadh athbhreithniú agus nuashonrú ar an mbeartas bainistíochta riosca foriomlán. Déantar an clár riosca corparáideach a athbhreithniú agus a fhaomhadh ag gach cruinniú den ARC.

Creat Riosca agus Rialaithe

Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialúcháin i bhfeidhm a bhfuil na nithe seo a leanas mar chuid di:

- tá nósanna imeachta maidir le gach príomhphróiseas gnó doiciméadaithe,
- tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal bainistíochta agus cuntasacht dá réir i gceist,
- tá córas cuí buiséadaithe ann le buiséad bliantúil a ndéanann lucht bainistíochta sinsearach athbhreithniú rialta air,
- tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a áirithiú, agus
- tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

2.4 Soláthar

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag Ard-Mhúsaem na hÉireann chun a chinntiú go gcomhlíontar na rialacha agus na treoirínte reatha maidir le soláthar.

2.5 Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag Ard-Mhúsaem na hÉireann chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta um bainistíocht agus rialú riosca. Tá monatóireacht agus athbhreithniú Ard-Mhúsaem na hÉireann ar éifeachtacht an chórais inmheánaigh um rialú airgeadais bunaithe ar obair na n-iniúchóirí inmheánacha agus seachtracha, an Choiste Rialachais, Iniúchta agus Riosca, a dhéanann maoirsiú ar a gcuid oibre, agus an lucht bhainistíochta sinsearach laistigh d'Ard-Mhúsaem na hÉireann atá freagrach as forbairt agus as cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh.

Deimhním go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha don bhliain 2022. Rinne Cruinniú Bhord Ard-Mhúsaem na hÉireann a reáchtáladh ar an 25 Bealtaine 2023 athbhreithniú ar a éifeachtacht agus níor tugadh faoi deara aon drochthorthaí.

Tá an Ard-Mhúsaem ag cur bailchríoch ar Phlean um Leanúnachas Gnó agus Athshlánú Tubaiste TF agus á gcur i bhfeidhm. Ina theannta sin déanfar beartas Rochtana agus Ceadanna Úsáideoirí TF a dhoiciméadú, agus tabharfar isteach fiordheimhniú iolrach.

Bhí tionchar ag gníomhaíochtaí nua, ag ath-thosaíocht oibre agus ag brú chun seirbhísí a sholáthar ar oibríochtaí agus ar fhoireann Ard-Mhúsaem na hÉireann. Tá na rioscaí seo measúnaithe, doiciméadaithe ar an gClár Rioscaí agus tá bearta maolaithe curtha i bhfeidhm. Tá monatóireacht leanúnach á déanamh ar na rioscaí agus na gníomhartha riachtanacha. Rinne an bord measúnú ar na dúshláin dá bharr maidir le rialuithe inmheánacha éifeachtacha a choinneáil, agus ionchorpraíodh treoir a d'eisigh Institiúid Chairte na nIníochóirí Inmheánacha agus Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

Ina theannta sin, rinne an Coiste Rialachais, Iniúchóireachta agus Riosca maoirseacht ar na nithe seo a leanas:

- Beartas um Chianobair a choimisiúnú & monatóireacht a dhéanamh ar bhearta rannpháirtíochta foirne
- Faireachán feabhsaithe ar oibriú rialuithe inmheánacha

Ar son an Bhoird:

Cathaoirleach an Bhoird
Catherine Heaney

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

3. TUAIRISC AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE

3.1 Litir an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

3.2 Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

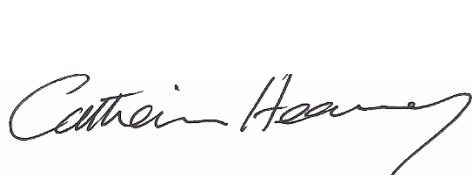
4. RÁITEAS IONCAIM & CAITEACHAIS & CÚLCHISTÍ IONCAIM COINNITHE

ARD-MHÚSAEM NA HÉIREANN
RÁITEAS IONCAIM & CAITEACHAIS & CÚLCHISTE IONCAIM AR CHOINNEÁIL DON BHLIAIN
DAR CRÍOCH
AN 31 NOLLAIG 2022

		2022 €	2021 €
Ioncam			
Ioncam ón Oireachtas	2	22,390,505	18,922,185
Brabús Comhlán ó Oibríochtaí Miondíola	3	405,009	106,779
Ioncam ónár nAcmhainní Féin	4	295,009	71,268
Ioncam Eile	5	334,031	183,270
Ioncam Iomlán		23,424,554	19,283,502
Caiteachas			
Tuarastail	14a	8,442,710	7,749,083
Costais Sochair Scoir	15a	3,480,465	2,929,846
Costais Riaracháin eile	6	2,598,255	1,370,775
Costais éadála agus bainistiú agus taispeáint na mbailiúchán	7a	2,629,860	5,126,826
Costais maidir le reáchtáil Oibríochtaí Miondíola	3	406,765	362,812
Caiteachas ar Thionscadail Sonracha a Chur ar fáil	7b	3,516,780	1,900,435
Caiteachas - ár nAcmhainní Féin	4	256,330	146,897
Costais tionscadail		320,114	-
Caiteachas Iomlán		21,651,279	19,586,674
Glanbharrachas Oibriúcháin/(Easnamh)		1,773,275	(303,172)
Aistriú chuig an gCuntas Caipitil	9	48,194	(76,234)
Barrachas/(Easnamh) don bhliain		1,821,469	(379,406)
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir		1,526,130	1,905,536
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig		3,347,599	1,526,130

Baineann gach ioncam agus caiteachas don bhliain le gníomhaíochtaí leantacha ar an dáta tuairiscithe. Tá an Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 22 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Ar son an Bhoird:

_____
Cathaoirleach an Bhoird
Catherine Heaney

_____
Ball Boird
Cathal O'Donoghue

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

5. RÁITEAS FAOI IONCAM CUIMSITHEACH

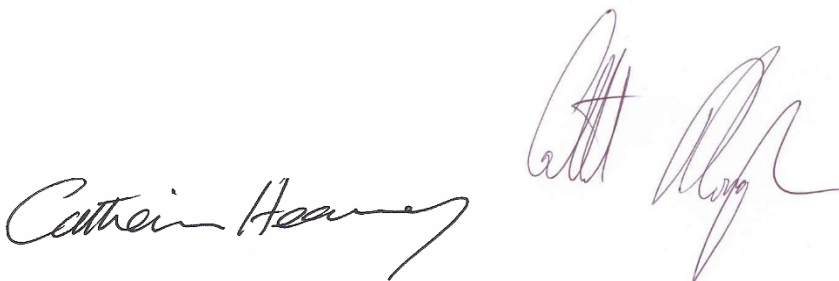
MÚSAEM NÁISIÚNTA NA hÉIREANN RÁITEAS FAOI IONCAM CUIMSITHEACH

AN BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach	2022	2021
An Bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022	€	€
Barrachas/(Easnamh) don bhliain	1,821,469	(379,406)
Gnóthachan/(caillteanas) achtúireach ar thaithí	454,000	(93,000)
Gnóthachan/(caillteanas) achtúireach ar thiomhdí	23,649,000	(5,950,000)
Gnóthachan/(caillteanas) iomlán achtúireach sa bhliain	15e 24,103,000	(6,043,000)
Coigeartú ar mhaoiniú sochar scoir iarchurtha	(24,103,000)	6,043,000
Ioncam Cuimsitheach Eile don bhliain	1,821,469	(379,406)

Is cuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí 1 go 22.

Ar son an Bhoird:

Cathaoirleach an Bhoird
Catherine Heaney

Ball Boird
Cathal O'Donoghue

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

6. RÁITEAS MAIDIR LEIS AN STAID AIRGEADAIS

ARD-MHÚSAEM NA HÉIREANN RÁITEAS MAIDIR LEIS AN STAID AIRGEADAIS AMHAIL AN 31 NOLLAIG 2022

Ráiteas maidir leis an Staid Airgeadais An Bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022		2022 €	2021 €
Sócmhainní nach sócmhainní reatha iad			
Maoin, innealra & trealamh	10	537,788	585,981
		<u>537,788</u>	<u>585,981</u>
Sócmhainní Reatha			
Sócmhainní Reatha	16	224,380	183,672
Infháltais	11	458,770	398,836
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim		<u>7,103,745</u>	<u>2,749,731</u>
		7,786,895	3,332,239
Creidiúnaithe: Méideanna dlíte laistigh de bhliain amháin			
Suimeanna infótha	12	(2,111,425)	(1,746,107)
Ioncam larchurtha	12	<u>(2,327,871)</u>	<u>(60,000)</u>
Glansócmhainní Reatha		<u>3,347,599</u>	<u>1,526,132</u>
Iomlán na Sócmhainní Lúide Dlíteanais Reatha		3,885,387	2,112,113
Sochair Scoir			
Oibleagáidí sochair scoir	15(d)	(55,800,396)	(77,300,093)
Sócmhainn iarchurtha um mhaoiniú sochair scoir	15(b)	<u>55,800,396</u>	<u>77,300,093</u>
Iomlán na nGlansócmhainní		3,885,387	2,112,113
Arna Léiriú ag:			
Cuntas Caipitil	9	537,788	585,983
Cúlchistí Ioncaim Coinnithe		<u>3,347,599</u>	<u>1,526,130</u>
		3,885,387	2,112,113

Is cuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí 1 go 22.

Ar son an Bhoird:

Cathaoirleach an Bhoird
Catherine Heaney

Ball Boird
Cathal O'Donoghue

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

Dáta: An 27 Meitheamh 2023

7. RÁITEAS AR SHREAFÁI AIRGEADAIS

ARD-MHÚSAEM NA HÉIREANN RÁITEAS AR SHREAFÁI AIRGEADAIS AN BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

Ráiteas ar Shreafaí Airgeadais

An Bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022

2022
€

2021
€

Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

Barrachas/(Easnamh) Ioncaim thar Chaiteachas	1,821,469	(379,406)
Aistriú (chuig) / ó Chuntas Caipitil	(48,194)	76,234
Dímheas	255,458	233,210
(Méadú)/Laghdú ar Nithe Infhaighte	(59,934)	(157,345)
Méadú/(Laghdú) ar Nithe Iníoctha	2,633,189	477,967
(Méadú)/Laghdú ar an bhFardal	(40,710)	34,942

Glan-Insreabhadh Airgid/(Eis-sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

4,561,278

285,602

Sreafa i Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta

Íocaíochtaí chun maoin, gléasra agus trealamh a fháil	(207,380)	(310,254)
Diúscairt Sócmhainní Seasta	116	810

Glanshreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta

(207,264)

(309,444)

Glanmhéadú/(Laghdú) ar Airgead Tirim agus ar Choibhéisí Airgid

4,354,014

(23,842)

Airgead tirim agus coibhéisí airgid amhail an 1 Eanáir

2,749,731

2,773,573

Airgead tirim agus coibhéisí airgid amhail an 31 Nollaig

7,103,745

2,749,731

Is cuid de na ráitis airgeadais seo iad na nótaí 1 go 22.

8. NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

8.1 Beartais Chuntasaíochta

1. Beartais Chuntasaíochta

(a) Faisnéis Ghinearálta

Bunú Ard-Mhúsaem na hÉireann

Bunaíodh Ard-Mhúsaem na hÉireann mar chomhlacht neamhspleách ar an 3 Bealtaine 2005 faoi fhorálacha an Ahta um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997 agus Bord agus Stiúrthóir (Príomhfheidhmeannach) i gceannas air.

An Bord

Cuimsíonn an Bord cathaoirleach agus cúigear gnáthchomhalta déag agus is iad príomhfheidhmeanna an Bhoird: *“Bailiúchán réad oidhreachta an mhúsaem a choinneáil, a bhainistiú, a rialú, a chosaint, a thaifeadadh, a mhéadú agus taighde a dhéanamh orthu ar mhaithe leis an bpobal agus chun eolas a mhéadú agus a scaipeadh laistigh agus lasmuigh den Stát ar shaol an duine in Éirinn, ar stair an dúlra in Éirinn agus ar cheangal na hÉireann leis na gnéithe sin i dtíortha eile”*.

An Stiúrthóir

Is iad feidhmeanna an Stiúrthóra, mar atá leagtha amach faoi Alt 29.(3)(a) den Acht um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997, riar agus gnó Ard-Mhúsaem na hÉireann a bhainistiú agus a rialú go ginearálta agus cibé feidhmeanna eile a chomhlíonadh a d'fhéadfadh Bord an Mhúsaem a cheapadh.

Maoiniú

Is í an príomhfhoinsé maoinithe Ard-Mhúsaem na hÉireann ná deontas a fháil ón Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán faoi Alt 27 den Acht um Fhorais Chultúir Náisiúnta 1997. Gineann Ard-Mhúsaem na hÉireann ioncam freisin ó roinnt gníomhaíochtaí tráchtála mar mhiondíol, cearta grianghrafadóireachta agus atáirgthe, saincheadúnais lónadóireachta, táillí ó fheidhmeanna corparáideacha agus sintiúis phoiblí agus urraíocht.

(b) Ráiteas faoi Chomhlíonadh

Aonán Sochair Phoiblí is ea Ard-Mhúsaem na hÉireann.

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir na reachtaíochta infheidhmithe, agus le FRS 102 an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann arna eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais sa RA.

c) Bunús an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil mar a mhínítear sna beartais chuntasaíochta thíos. Tá na ráitis airgeadais san fhoirm atá ceadaithe ag an Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, le comhthoilí an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe de réir Alt 35 den Acht um Fhorais Chultúir Náisiúnta 1997. Cuireadh na beartais chuntasaíochta seo i bhfeidhm go leanúnach ag déileáil le hábhair a mheastar a bheith ábhartha maidir le ráitis airgeadais.

d) Sócmhainní agus Bailiúcháin Oidhreachta

Ní aithnítear bailiúcháin Ard-Mhúsaem na hÉireann a fhaightear trí cheannach nó mar thabhartas sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais. Creideann an Bord, mar gheall ar nádúr éagsúil na n-earraí atá in ár seilbh, líon na n-earraí agus easpa luachanna margaidh incomparáide, nach féidir luachálacha cuimsitheacha margaidh a fháil ar chostas a bheadh ag teacht leis an tairbhe a bhainfeadh úsáideoirí na ráiteas airgeadais astu. Leagtar amach i Nóta 17 na nochtuithe a éilítear faoi FRS102 nuair nach ndéantar sócmhainní oidhreachta a chaipitliú.

Tá an chumhacht ag Bord Ard-Mhúsaem na hÉireann bailiúchán réad oidhreachta an mhúsaem a mhéadú ar mhaithe leis an bpobal. Cuirtear caiteachas a thabhaítear maidir le ceannach sócmhainní oidhreachta de mhuiread ar an Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Coinnithe i mbliain na hÉadála.

e) Maoin, gléasra agus trealamh

Taispeántar réadmhaoin, gléasra agus trealamh ag costas lúide dímheas carntha.

Déantar réadmhaoin, gléasra agus trealamh faoi bhun na tairisí caipitlithe de €1,000 (seachas sócmhainní Teicneolaíocht Faisnéise a bhfuil tairseach €750 acu) a áireamh i gCuntas Ioncaim agus Caiteachais na bliana sin ina gceannaítear iad.

Cuirtear dímheas de mhuirear sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe, ar bhonn líne dírfí, de réir na rátaí bliantúla atá leagtha amach thíos, chun costas na sócmhainní a dhíscríobh, arna choigeartú don luach iarmharach measta, thar thréimhse bheatha úsáideach ionchais gach catagóire cuí.

• Trealamh	20.00%
• Teicneolaíocht Faisnéise	33.33%
• Córas Bainistíochta Airgeadais	20.00%
• Troscán	10.00%
• Sócmhainní a Bhaineann le Taispeántais	20.00%

f) Aithint Ioncaim

Tugtar cuntas ar dheontais ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán ar bhonn fabhráithe agus is ionann iad agus deontais airgid infhaighte sa bhliain. Tugtar cuntas freisin ar ioncam eile ar bhonn fabhráithe.

g) Siopaí miondíola

Tá Siopaí Miondíola á n-oibriú ag Ard-Mhúsaem na hÉireann. Déantar an fardal a luacháil ag baint úsáide as modh an mheánchostais.

h) Cuntas Caipitil

Aistrítear deontais stáit a úsáidtear chun sócmhainní seasta a cheannach chuig an gCuntas Caipitil sa bhliain ina dtabhaítear an caiteachas agus cuirtear chun sochair iad don ioncam thar shaolréanna úsáideacha na sócmhainní gaolmhara.

Léiríonn iarmhéid an Chuntas Chaipitil na cistí gan amúchadh a úsáideadh chun Sócmhainní Seasta a fháil.

i) Sochair Fostaithe

a) Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha ar nós pá saoire mar speansas sa bhliain, agus áirítear sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana san fhigiúr Iníoctha sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

b) Sochair Scoir

De réir Alt 33 den Acht um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997, tá Scéim Aoisliúntais Foirne, ar a bhfuil Príomhscéim agus Scéim gaolmhar um Chéilí agus Leanáí, curtha faoi bhráid an Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán lena gceadú ag an Aire agus le toiliú ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Is scéim sochair shainithe í Scéim Aoisliúntais Foirne Ard-Mhúsaem na hÉireann, a mhaoinítear go bliantúil as airgead a chuirtear ar fáil d'Ard-Mhúsaem na hÉireann, lena n-áirítear an leithdháileadh a fhaightear ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán.

Áirítear le sochair aisce scoir agus pinsean bliantúil, aisce báis (Príomhscéim), agus pinsean céilí agus/nó cleithiúnaithe (más bhainteach) má fhaigheann an ball bás roimh a c(h)éile (Scéim na gCéilí agus na Leanáí).

Méadófar pinsin de ghnáth, faoi réir fhaomhadh an Aire, de réir na n-arduithe pá ábhartha a bhaineann le baill foirne ar seirbhís. Tá éifeacht le méaduithe pinsin dá leithéid ó dátaí na méaduithe pá.

Tá baill foirne nua-iontrálaithe, arna bhfostú ag Ard-Mhúsaem na hÉireann tar éis an 1 Eanáir 2013, ina gcomhaltáí den Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair de réir Acht Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012. Gearrann Ard-Mhúsaem na hÉireann na hasbhaintí riachtanacha ó thuarastail na foirne atá sa scéim. Aistrítear ranníocaíochtaí fostaithe chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ar bhonn míosúil de réir Acht Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012.

Léiríonn costais phinsin na sochair phinsin atá tuillte ag an bhfoireann sa tréimhse agus taispeántar iad glan ó asbhaintí pinsin foirne, nach bhfuil coinnithe ag Ard-Mhúsaem na hÉireann agus a chuirtear ar ais chuig an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán. Aithnítear méid atá comhionann leis an muirear

pinsin mar ioncam sa mhéid is gur féidir é a fháil ar ais ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, agus déantar é a fhritháireamh le deontais a fhaightear i rith na bliana chun íocaíochta pinsin a urscaoileadh.

Léirítear gnóthachain agus cailteanais achtúireacha a eascraíonn as dliteanais scéime sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid atá in-aisghabhála ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán. Léiríonn dliteanais pinsean luach reatha na n-íocaíochtaí pinsean sa todhchaí arna dtuilleamh ag baill foirne go dtí seo. Léiríonn maoiniú pinsean iarchurtha an tsócmhainn chomhfhreagrach atá le haisghabháil amach anseo ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán.

j) Léasanna Oibriúcháin

Aithnítear caiteachas cíosa faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Coinnithe thar shaolré an léasa. Aithnítear caiteachas ar bhonn dronlíneach thar thréimhse an léasa, ach amháin sa chás go bhfuil méaduithe cíosa nasctha leis an ráta boilscithe a bhfuiltear ag súil leis, agus sa chás sin aithnítear na harduithe seo nuair a thabhaítear iad. Aithnítear aon dreasachtaí léasa a fhaightear thar shaolré an léasa.

k) Deontais Chaipitil

Caitear le deontais chaipitil mar ioncam iarchurtha agus scaoiltear iad chuig an Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Coinnithe ag na rátaí céanna agus a dhéantar na sócmhainní gaoimhara a dhímheas.

l) Forálacha

Déanann Ard-Mhúsaem na hÉireann forálacha maidir le hoibleagáidí dlíthiúla agus inchiallaithe, arb eol dó a bheith gan réiteach ag dáta deiridh na tréimhse. Go ginearálta bíonn na forálacha sin bunaithe ar fhaisnéis stairiúil nó ábhartha eile, arna choigeartú ó thaobh treochtaí le déanaí nuair is ábhartha. Mar sin féin, is meastacháin iad ar chostais airgeadais a bhainfidh le himeachtaí nach dtarlódh go ceann roinnt blianta. Mar gheall air seo agus leibhéal na héiginnteachta a bhaineann leis na torthaí, d'fhéadfadh sé tarlú go mbeadh difríocht shuntasach idir an toradh iarbhir agus an toradh a mheastar.

m) Breithiúnais agus Meastacháin

a) Oibleagáidí Sochair Scoir

Déantar na toimhdí is bun leis na luachálacha achtúireacha trína gcinntear na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí ardaithe ar leibhéal cúitimh amach anseo, rátaí mortlaíochta agus rátaí treochta costas cúram sláinte) ar bhonn bliantúil bunaithe ar dhálaí eacnamaíocha reatha, agus ar aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iar-scoir. D'fhéadfadh na nithe seo a leanas tionchar a bheith acu ag na toimhdí:

- (i) an ráta lascaine, athruithe ar an ráta toraidh ar bhannaí corparáideacha ardchaighdeán
- (ii) leibhéal cúitimh sa todhchaí agus dálaí an mhargaidh saothair amach anseo.
- (iii) treochtaí maidir le costas cúram sláinte, an ráta boilscithe i gcás costas leighis sna réigiúin ábhartha.

b) Sócmhainní Oidhreachta

Chinn an Bord nach mbeadh an costas a bhainfeadh le luacháil a fháil ar na sócmhainní oidhreachta go léir ar cóimhéid leis na buntáistí a gheofaí ó dhéanamh amhlaidh.

8.2 Ioncam ón Oireachtas

2. Ioncam ón Oireachtas	2022	2021
VÓTA GNÍOMHAIREACHTA 33 Státchiste: fotheideal B10	€	€
Deontas Reatha ón Oireachtas	15,715,000	13,870,000
Deontas Caipitil ón Oireachtas	1,308,000	1,308,000
Maoiniú Iarchurtha do Phinsin	2,603,303	2,307,000
Ranníocaíochtaí Aoisliúntais na bhFostaithe a tarchuireadh chuig an Roinn	(356,535)	(342,154)
	19,269,768	17,142,846
Deontais ón Oireachtas chun Cuspóirí Sonracha:		
Éadail DÉANTÁN	-	1,099,682
Stóráil Bailiúchán in Ionaid d'Acmhainní	-	322,260
Trealamh Monatóireachta	-	83,988
Taispeántas Éire sa 20ú hAois (2021-2024)	485,198	73,933
Aonad Cuimhneacháin Chlár an Ealaíontóra Chónaithe (2021-2023)	-	25,000
Deontas Caipitil COVID-19 Deontas Oireachtais A7	-	18,102
Músaem Stair an Dúlra a Fhorbairt/Líonú (2020-2022)	15,826	156,374
Cás Gnó Tosaigh Mhúsaem Stair an Dúlra	55,505	-
Tuarascáil ar Mheasúnú Straitéiseach an Ionaid Acmhainní Bailiúcháin	50,000	-
Tuarascáil ar Mheasúnú Straitéiseach ar Mhúsaem na Seandálaíochta (2020-2022)	46,918	-
Samhain Geilleagar na hOíche	99,692	-
Luadóchtaí Aimsitheoirí & Luacháil Táillí Aimsitheoirí	115,350	-
Aonad X-ghathach Roinn Caomhantais Ard-Mhúsaem na hÉireann	62,127	-
Pacáiste Tacaíochtaí Fuinnimh an Oireachtais	1,757,681	-
Athbhreithniú Cíosa Ionaid Acmhainní Bailiúcháin	432,440	-
	3,120,737	1,779,339
Ioncam Iomlán ón Oireachtas	22,390,505	18,922,185

Aithníodh €3,120,737 mar ioncam a bhain le deontais Oireachtais do thionscadail ar leith sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe in 2022 (2021: €1,779,339).

Tabhaíodh **€3,516,780** mar chaiteachas iomlán ar thionscadail arna maoiniú ag an Oireachtas agus bhain €62,127 den mhéid sin le caiteachas ar shócmhainní seasta a caipitlíodh (2021: €322,260). Féach nóta 7.b

8.3 Ioncam & Caiteachas Miondíola

3. Ioncam & Caiteachas Miondíola	2022	2021
	€	€
Díolacháin	783,089	264,666
Costas Díolachán	(378,080)	(157,887)
Brabús Comhlán	405,009	106,779
Tuarastail	(308,236)	(325,182)
Costais riaracháin	(98,529)	(37,630)
Glan(Chailiteanas)/Brabús don bhliain	(1,757)	(256,034)
Míreanna Eisceachtúla		-
Glan(Easnamh)/Barachas don bhliain	(1,757)	(256,034)

Clúdaigh párolla Ard-Mhúsaem na hÉireann €308,236 arb é sin chostais tuarastail mhiondíola. Sna blianta roimhe seo bhí costais dá leithéid á maoiniú ag Oibríochtaí Miondíola.

8.4 Ár nAcmhainní Féin

4. Ioncam ónár nAcmhainní Féin

Léiríonn Ioncam ónár nAcmhainní Féin ioncam a ghintear trí shaoráidí Ard-Mhúsaem na hÉireann a ligean ar cíos le haghaidh ócáidí corparáideacha agus áirítear leis ioncam a ghintear ó na saincheadúnais lónadóireachta, scannánaíocht agus díol cearta grianghrafadóireachta agus macasamhla.

	2022 €	2021 €
Ioncam ónár nAcmhainní Féin		
Fáilteachas Corparáideach	6,450	1,990
Lónadóireacht	30,097	169
Scannánaíocht	2,500	-
Páirceáil Carranna	33,276	20,007
Cearta Grianghrafadóireachta agus Macasamhla	7,720	9,801
Ioncam ó Imeachtaí agus Turais Treoraithe	159,993	20,000
Ioncam Eile	54,973	19,301
	295,009	71,268
Caiteachas - ár nAcmhainní Féin		
Fógraíocht agus Margaíocht	-	-
Comhairleacht - Máistirphleanáil	(46,221)	-
Costais Tuarastail an Aonaid Oibríochtaí Tráchtála	(144,610)	(140,290)
Costais eile	(65,499)	(6,607)
Caiteachas Iomlán	(256,330)	(146,897)
Glanioncam ónár nAcmhainní Féin	38,679	(75,629)

8.5 Ioncam Eile

	2022 €	2021 €
5. Ioncam Eile		
Ioncam tionscadail ó Ábhair Tochailte ar Oidhreacht Séadchomharthaí Náisiúnta	217,126	-
Ioncam tionscadail de chuid Fáilte Éireann "Digital That Delivers"	23,600	
Urraíocht taispeántais	-	150,000
Ús Taisce Tuillte	5,470	
Deonacháin	87,835	33,270
	334,031	183,270

In 2022 fuair Ard-Mhúsaem na hÉireann ioncam ó tionscadail eile arb fhiú €240,726 iad

Ba é an Caiteachas Iomlán ar thionscadail arna maoiniú ag ioncam tionscadail eile in 2022 ná €320,114, Ábhair Tochailte Oidhreachta €294,361 agus Digital That Delivers €25,753

8.6 Costais Riaracháin Eile

	2022 €	2021 €
6. Costais Riaracháin eile		
Teicneolaíocht Faisnéise	484,128	365,769
Taisteal agus Liúntas Cothaithe	116,750	40,434
Costais an Bhoird	7,862	1,323
Foireann Comhairliúcháin & Conartha	512,936	196,374
Riarachán Ginearálta	482,456	158,571
Costais Oilíúna	140,688	152,732
Costais Acmhainní Daonna	249,690	70,558
Stáiseanóireacht agus Soláthairtí Oifige	11,340	5,880
Táillí Iniúchóireachta	31,600	29,600
Iniúchadh Inmheánach	25,198	9,250
Méadú/(Laghdú) ar Sholáthar i leith Éileamh	245,000	21,060
Brabús/Caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní seasta	116	810
Muirear Dímheasa	255,459	233,210
Teileachumarsáid	35,032	85,204

2,598,255   **1,370,775**

8.7 Costais éadála, bainistíochta agus taispeána bailiúchán

7.a Costais a bhaineann le héadail, bainistiú agus taispeánt bailiúchán	2022	2021
	€	€
Caiteachas ar Sheirbhísí		
Tacaíocht do Thaispeántais	274,697	319,779
Margaíocht agus Fógraíocht	241,458	286,553
Fóntais – lena n-áirítear Téamh, Soilsiú agus Táillí Uisce	1,448,551	951,133
Slándáil	727,852	766,040
Cothabháil agus Glanadh	399,312	333,935
Postas agus Teileachumarsáid	13,765	8,975
Cláir Oideachais	226,193	230,793
Iompar agus Táillí Iompair	17,298	13,084
Comharthaíocht	5,451	3,138
Grianghrafadóireacht:	1,111	21,470
Trealamh agus Soláthairtí Oifige	12,297	-
Cíos	556,307	733,796
Dearadh	17,493	-
Iúide: Ath-leithdháileadh costas ar thionscadail speisialta (Nóta 7.b)	(1,659,863)	-
	2,281,922	3,668,696
Caiteachas ar Bhailiúcháin		
Imscrúduithe/Taighde	33,177	23,845
Leabharlann	152,148	51,694
Oibreacha Caomhnaithe	25,641	28,275
Foilseacháin Acadúla	75,397	71,636
Cartlanna/Doiciméadú	396,424	469,096
Soláthairtí um Chaomhnú	(45,553)	37,289
Stóráil	(378,366)	524,250
Iúide: Ath-leithdháileadh costas ar thionscadail speisialta (Nóta 7.b)	(97,818)	-
	161,050	1,206,085
Éadail Déantán/Eiseamal		
Ceannach Déantán	169,164	226,102
Éadail Déantán – Maoinithe	-	-
Luaíochtaí Aimsitheoirí	(31,910)	16,375
Ceannach Eiseamal	-	416
Costais Ilghnéitheacha	49,634	9,152
	186,888	252,045
Costais iomlána a bhaineann le bailiúcháin a éadail, a chaomhnú, a bhainistiú agus a thaispeánt	2,629,860	5,126,826
	2022	2021
	€	€
7.b Costais a bhain le Tionscadail Faoi Leith		
Éire san 20ú hAois /Stair Ghailearaithe na hÉireann	857,249	125,513
Forbairt Mhúsaem Stair an Dúlra/Líonú	15,940	164,928
Cás Gnó Tosaigh Mhúsaem Stair an Dúlra	56,628	-
Tuarascáil Mheasúnaithe Straitéiseach ar Sheandálaíocht Ard-Mhúsaem na hÉireann	74,107	-
Ealaíontóir Cónaithe	25,000	25,000
Tuarascáil ar Mheasúnú Straitéiseach an Ionaid Acmhainní Bailiúcháin	22,117	-
Tascfhórsa um Gheilleagar Oíche	98,141	-
Meaisín X-ghathanna	62,127	-
Luaíochtaí Aimsitheoirí & Luacháil Táillí Aimsitheoirí	115,350	-
Athbheithniú Ciosa Ionaid Acmhainní Bailiúcháin	432,440	-
Ath-leithdháileadh Costais Seirbhíse & Bailiúchán ar thionscadail ar leith féach	1,757,681	-
Nóta 7a		
COVID-19	-	33,100
Éadálacha	-	1,108,237
Monatóireacht	-	83,988

CRC curtha ar an mhéar fhada	-	359,669
Caiteachas Iomlán an Tionscadail	3,516,780	1,900,435

Fuarthas €1,757,681 le linn 2022 mar thacaíochtaí fuinnimh agus deontas um chostais mhaireachtála.

8.8 Áitribh

8. Áitribh

Tá Coimisinéirí na nOibreacha Poiblí freagrach as seirbhísí a sholáthar do thógáil agus do chothabháil na bhfoirgneamh (idir áitithe agus neamháitithe) atá ar léas nó faoi úinéireacht an Ard-Mhúsaem. Ní áirítear fóntais leis seo. Íoctar na costais a bhíonn i gceist ón Vóta do Choimisinéirí na nOibreacha Poiblí. Cuirtear na háitribh seo a leanas ar fáil saor ó chíos don Mhúsaem.

- Ard-Mhúsaem na hÉireann - Na hEalaíona Maisiúla & Stair, Dún Uí Choileáin, Baile Átha Cliath 7.
- Ard-Mhúsaem na hÉireann - Seandálaíocht, Sráid Chill Dara, Baile Átha Cliath 2.
- Ard-Mhúsaem na hÉireann - Stair an Dúlra, Sráid Mhuirfean, Baile Átha Cliath 2.
- Ard-Mhúsaem na hÉireann - Saol na Tuaithe, Páirc Thurlaigh, Caisleán an Bharraigh, Co. Mhaigh Eo.
- Áis stórála ag an iar-Scoil Thionsclaíoch sa Daingean, Co. Uíbh Fhailí.
- Áis stórála ag Sceach an Bhacaigh, Baile Átha Cliath 2.
- Áitreabh Cóireála Bailiúcháin, Béal Átha Liag, Co. Ros Comáin. Tá an t-áitreabh seo á áitiú agus tá sé á soláthar saor ó chíos ag Bord na Móna .

Ina theannta sin, léasaíonn an Músaem áitribh in Ionad Acmhainní na mBailiúcháin i Sord, Co. Bhaile Átha Cliath (féach Nóta 13).

8.9 Cuntas Caipitil

9. Cuntas Caipitil

	2022	2021
	€	€
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir	585,983	509,749
Aistrigh ó/(chuig) an Ráiteas Ioncam agus Caiteachais & Cúlchistí Ioncaim Coinnithe		
Chun ceannach réadmhaoine gléasra agus trealamh a mhaoiniú	207,380	310,254
Amúchadh ar aon dul le dímhéas sócmhainní	(255,459)	(233,210)
Méid faighte ó dhiúscairt réadmhaoine, gléasra agus trealamh	(116)	(810)
	(48,194)	76,234
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	537,788	585,983

8.10 Maoin, Gléasra & Trealamh

10. Maoin, Gléasra & trealamh

	2022				
	Trealamh	Teicneolaíocht Faisnéise	Troscán	Sócmhainní Taispeántais	Iomlán
	€	€	€	€	€
Costas nó Luacháil					
Iarmhéid Tosaigh	2,871,495	2,140,497	682,046	3,647,320	9,341,358
Breiseanna	123,588	59,135	16,580	8,076	207,379
Diúscairtí	-	(50,700)	-	(4,153)	(54,853)
Iarmhéid Deiridh	2,995,083	2,148,932	698,626	3,651,243	9,493,884
Dímhéas Carnach					
Iarmhéid Tosaigh	(2,684,395)	(1,913,387)	(669,109)	(3,488,484)	(8,755,375)
Muirear dímhéasa don tréimhse	(54,746)	(123,570)	(2,393)	(74,749)	(255,458)
Diúscairtí	-	50,583	-	4,153	54,737
Iarmhéid Deiridh	(2,739,141)	(1,986,373)	(671,502)	(3,559,080)	(8,956,096)
Glanluachanna de réir na Leabhar					
Iarmhéid Deiridh amhail an 31 Nollaig 2022	255,942	162,559	27,124	92,163	537,788
Ráitis Airgeadais Amhail an 31 Nollaig 2021	187,100	227,109	12,938	158,837	585,981

Úsáideann Ard-Mhúsaem na hÉireann talamh agus foirgnimh, ar leis an Stát iad agus atá á gcothabháil saor in aisce ag Coimisinéirí na nOibreacha Poiblí.

Comparáidí na Bliana Roimhe: Sócmhainní Seasta - Maoin, Gléasra & Trealamh

	2021				
	Trealamh €	Teicneolaíocht Faisnéise €	Troscán €	Sócmhainní Taispeántais €	Iomlán €
Costas nó Luacháil					
Iarmhéid Tosaigh	2,995,382	2,140,510	805,829	3,623,061	9,564,782
Breiseanna	158,586	115,154	5,826	30,689	310,254
Diúscairtí	(282,473)	(115,167)	(129,608)	(6,430)	(533,678)
Iarmhéid Deiridh	2,871,495	2,140,497	682,047	3,647,320	9,341,357
Dímheas Carnach					
Iarmhéid Tosaigh	2,931,649	1,908,949	796,815	3,417,620	9,055,033
Múirear dímheasa don tréimhse	35,219	118,796	1,902	77,293	233,210
Diúscairtí	(282,473)	(114,357)	(129,608)	(6,430)	(532,867)
Iarmhéid Deiridh	2,684,395	1,913,388	669,109	3,488,483	8,755,376
Glanluachanna de réir na Leabhar					
Iarmhéid deiridh an 31 Nollaig 2021	187,100	227,109	12,938	158,837	585,981
Amhail an 31 Nollaig 2020	63,734	231,562	9,013	205,441	509,749

8.11 Infháltais

11. Infháltais	2022 €	2021 €
Réamhíocaíochtaí	396,581	314,826
Rannóg na gCuntas Infhála	43,166	51,725
Scéimeanna Fostaithe (Pas Taistil srl.)	19,023	32,285
	458,770	398,836

8.12 Nithe Iníoctha

12. Suimeanna iníoctha	2022 €	2021 €
Creidiúnaithe: Suimeanna a bheidh dlite laistigh de 1 bhliain		
Creidiúnaithe Trádála	163,580	105,159
Soláthar i leith Éileamh	476,273	232,020
Fabhruithe	992,707	945,969
Ioncam Iarchurtha	2,327,871	60,000
Fabhrú Pá Saoire	202,658	216,485
CBL	44,205	37,497
Asbhaintí Párolla:		
ÍMAT/ÁSPC	232,002	208,977
	4,439,296	1,806,107

8.13 Ceangaltais Léasa

13. Ceangaltais Léasa

Tá **€855,562** de ghlantiomantais (2021: €650,000) ag Ard-Mhúsaem na hÉireann atá iníoctha laistigh den dá mhí dhéag atá romhainn de bhun oibleagáide cíosa 20 bliain don Ionad Acmhainní Bailiúcháin i Sord, Co. Bhaile Átha Cliath, ar cuireadh tús leis an 17 Meán Fómhair 2010. Ba é €650,000 in aghaidh na bliana glantiomantas léasa Ard-

Mhúsaem na hÉireann roimhe seo (cíos comhlán de €1,000,000 lúide fóirdheontas €350,000) faoi chomhaontú léasa. Cuireadh tús le hathbhreithniú cíosa cúig bliana ar an 17 Meán Fómhair 2020 agus cuireadh bailchríoch air in 2022 agus dá thoradh sin bhí riaráistí seo a leanas le hóc ag NMI.

Tréimhse	Glanriaráistí Cíosa	Glanriaráistí Cíosa i ndiaidh fóirdheontais 35%
An 17 Meán Fómhair 2020 – an 16 Meán Fómhair 2022	€535,000	€347,750
An 17 Meán Fómhair 2020 – an 31 Nollaig 2022	€ 93,276	€ 60,629

Áirítear sna Ráitis Airgeadais don bhliain reatha méadú cíosa don tréimhse go dtí an 31 Nollaig 2022. Is mar a leanas a bheidh iomlán na n-íocaíochtaí íosta amach anseo faoi léas oibriúcháin nach fhéidir a chur ar ceal:

	2022	2021
	€	€
Tráth nach déanaí ná Bliain amháin	855,562	650,000
Níos déanaí ná Bliain amháin ach gan a bheith níos déanaí ná Cúig Bliana	4,405,915	2,600,000
Níos déanaí ná Cúig Bliana	1,519,327	2,413,014
	6,780,804	5,663,014

Tá Ionad Acmhainní na mBailiúcháin i Sord, foligthe ag OOP le hArd-Mhúsaem na hÉireann ar chíos bhliantúil **€1,316,250**.

Soláthraíonn Oifig na nOibreacha Poiblí 35% (**€460,688**) mar fhóirdheontas

Tá na téarmaí athbhreithnithe cíosa arna bhFaomhadh ag Coimisinéirí na nOibreacha Poiblí in Deireadh Fómhair 2022 le fáil thíos

- Ón 17 Meán Fómhair 2020 – an 16 Meán Fómhair 2022 - €1,267,500 in aghaidh na bliana (€6.50 an troigh chearnach)
- Ón 17th Meán Fómhair 2022 – an 16 Meán Fómhair 2024 - €1,316,250 in aghaidh na bliana (€6.75 an troigh chearnach)
- Ón 17th Meán Fómhair 2024 – an 16 Meán Fómhair 2025 - €1,355,250 in aghaidh na bliana (€6.95 an troigh chearnach)

8.14 Tuarastail

14. Tuarastail	2022		2021	
	Oibríochtaí Ard-Mhúsaem na hÉireann €	Siopaí an Mhúsaem €	Oibríochtaí Ard-Mhúsaem na hÉireann €	Siopaí an Mhúsaem €
a) Sochair Chomhiomlána Fostaithe				
Sochair ghearrthéarmacha foirne	7,675,788	283,374	7,069,799	295,564
Sochair Foirceanta	-	-	-	-
Ranníocaíocht an Fhostóra do Leas Sóisialach	766,922	24,862	679,284	29,618
	8,442,710	308,236	7,749,083	325,182
b) Sochair ghearrthéarmacha foirne				
	€	€	€	€
Pá Bunúsach	7,445,533	267,462	6,878,743	283,568
Ragobair	58,482	11,692	21,738	7,892
Liúntais	171,773	4,220	169,319	4,105
	7,675,788	283,374	7,069,800	295,564
c) Sochair Foirceanta				
	€	€	€	€
Sochair Foirceanta curtha de mhúirear ar an I&E	-	-	-	-
	-	-	-	-

Tuairisciú Foirne an Mhúsaem	2022	CLA (Cóibhéis na bpostanna Lánaimseartha)	2021	CLA (Cóibhéis na bpostanna Lánaimseartha)
Baill Foirne an Mhúsaem	164	158.18	164	158.18
Baill Foirne Miondíola agus Acmhainní Féin an Mhúsaem	11	9.15	11	9.15
LÍON IOMLÁN NA mBALL FOIRNE	175		175	
CLA * Cóibhéis na bpostanna Lánaimseartha				

d) Príomhphearsanra an Lucht Bainistíochta

Is iad seo a leanas príomhphearsanra an lucht bainistíochta, an Stiúrthóir, Ceann na mBailiúchán agus Foghlaim agus Ceann Oibríochtaí. Leagtar amach thíos luach iomlán sochar fostaí le haghaidh príomhphearsanra an lucht bainistíochta.

	2022	2021
	€	€
Tuarastal	316,407	283,635
Liúntais	29,702	24,783
	346,109	308,418

Ní chuimsíonn sé sin luach na sochar scoir a thuilleadh sa tréimhse. Tá príomhphearsanra an lucht bainistíochta ina mbaill de scéim aoisliúntais na hearnála poiblí le sochar sainithe ach ní théann a dteidlíochtaí ina leith sin thar téarmaí scéim “eiseamláireach” na seirbhíse poiblí.

Tá príomhphearsanra an lucht bainistíochta ina mbaill de scéim aoisliúntais na hearnála poiblí le sochar sainithe ach ní théann a dteidlíochtaí ina leith sin thar téarmaí scéim “eiseamláireach” na seirbhíse poiblí.

e) Tuarastal agus Sochair an Stiúrthóra

	2022	2021
	€	€
Pá Bunúsach	132,184	119,405
Sochar comhchineáil	-	-
	132,184	119,405

Thabhaigh an Stiúrthóir an Mhúsaem na costais seo a leanas in 2022

	2022	2021
	€	€
Costais an Stiúrthóra	5,215	3,642
	5,215	3,642

8.15 Costais Sochair Scoir

15. Costais Sochair Scoir

a) Anailís ar na costais sochair scoir go léir a cuireadh de mhuirear ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe

	2022	2021
	€	€
Costas Seirbhíse Reatha	2,881,000	2,702,000
Ús ar dhliteanais scéime sochair shainithe	956,000	570,000
Ranníocaíochtaí fostaíthe	(356,535)	(342,154)
	3,480,465	2,929,846

b) Sócmhainn Maoinithe Iarchurtha do Phinsin

Aithníonn an Bord €55,800,396 (2021: € 77,300,093) mar shócmhainn a fhreagraíonn don dliteanas iarchurtha neamhchistithe i leith sochair scoir ar bhonn roinnt imeachtaí roimhe seo. Áirítear ar na himeachtaí seo an bonn reachtúil do bhunú na scéime sochair scoir, agus an beartas agus an cleachtas maidir le sochair scoir na seirbhíse poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníocaíochtaí fostaíthe agus an próiseas meastachán bliantúil. Níl aon fhianaise ag Ard-Mhúsaem na hÉireann nach leanfaidh an beartas maoinithe seo ar aghaidh ag íoc as méideanna dá leithéid de réir an chleachtais reatha.

c) Glanmhaoiniú Iarchurtha le haghaidh Sochar Scoir

Is mar seo a leanas atá an glanmhaoiniú iarchurtha le haghaidh sochar scoir a aithníodh sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus sna Cúlchistí Ioncaim Coinnithe:

	2022	2021
	€	€
Maoiniú atá in-aisghafa maidir le costais sochair scoir na bliana reatha	3,837,000	3,272,000

Deontas Stáit a úsáideadh chun sochair scoir a íoc	(1,233,697)	(965,000)
	2,603,303	2,307,000

Ba é an tsócmhainn maoinithe iarchurtha le haghaidh sochar scoir amhail an 31 Nollaig 2022 ná €55,800,396 (2021: €77,300,093)

d) Gluaiseacht i nglanoibleagáidí sochair scoir le linn na bliana airgeadais	2022	2021
	€	€
Glan-oibleagáid sochair scoir amhail 1 Eanáir	(77,300,093)	(68,950,093)
Costas Seirbhíse Reatha	(2,881,000)	(2,702,000)
Costais Úis	(956,000)	(570,000)
(Caillteanas)/gnóthachan achtúireach ar thaithí	454,000	(93,000)
(Caillteanas)/gnóthachan achtúireach ar thiomhdí	23,649,000	(5,950,000)
Pinsin íoctha i rith na bliana	1,233,697	965,000
	(55,800,396)	(77,300,093)

e) Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Is í an príomhscéim pinsin atá i bhfeidhm ná socrú pinsin le sochar sainithe tuarastail deiridh le sochair agus ranníocaíochtaí sainithe trí thagairt a dhéanamh do rialacháin reatha “samhail” scéim na hearnála poiblí.

Soláthraíonn an scéim pinsean (aon ochtódú in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtódú in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin chéilí agus leanaí. Is í an Ghnáthaois Scoir ná 65ú breithlá ball, agus tá baill roimh 2004 i dteideal dul ar scor gan laghdú achtúireach ó 60 bliain d’aois.

Méadófar pinsin de ghnáth, faoi réir fhaomhadh an Aire, de réir na n-arduithe pá ábhartha a bhaineann le baill foirne ar seirbhís. Tá éifeacht le méaduithe pinsin dá leithéid ó dátaí na méaduithe pá.

Leantar ag íoc sochar pinsin le baill foirne a chuaigh ar scor roimh an dáta ar bunaíoch í, an 3 Bealtaine 2005, ón vóta le haghaidh Aoisliúntais agus Liúntais Scoir.

De réir an Achta um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997, tá sochair phinsin maidir le baill foirne a chuaigh ar scor tar éis a dáta bunaithe, iníoctha ag Ard-Mhúsaem na hÉireann. Déantar foráil do na costais sin sna ráitis airgeadais seo.

Tá Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair i bhfeidhm i gcás fostaithe a chuaigh isteach san earnáil phoiblí tar éis an 1 Eanáir 2013.

Is Scéim Pinsin le Sochar Sainithe Meán-gairme í Scéim Pinsean Sochair Shainithe. Bunaítear sochair scoir go príomha ar chéatadán den tuilleamh inphinsin ar feadh shaol sa tseirbhís phoiblí mar bhall den Scéim.

I gcás gach tréimhse pá ina ndéantar ranníocaíochtaí leis an Scéim, tiomsaítear méid le haghaidh sochar scoir. Is iad iomlán na suimeanna seo ag am scoir, mar aon le roinnt coigeartuithe le haghaidh méaduithe ar bhoilsciú do na méideanna a tuilleadh níos luaithe sa ghairm, a chinntíonn cad iad na sochair scoir.

Is ionann an ghnáthaois scoir faoin Scéim agus an aois ar féidir le fostaithe an Pinsean Stáit Ranníocach a éileamh ón Roinn Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí. Is é 70 an aois uasta scoir d’fhostaithe atá ina mbaill den Scéim Pinsean Aonair.

Tá an luacháil a úsáideadh le haghaidh nochtuithe an Chaighdeáin um Thuairisciú Airgeadais (FRS102) bunaithe ar luacháil achtúireach iomlán ar an 23 Márta 2023 ag achtúire cáilithe, ag cur san áireamh riachtanais FRS chun dliteanais na scéime amhail an 31 Nollaig 2022 a mheas.

Ba iad seo a leanas na príomhthoimhdí achtúireacha:	2022	2021
Ráta Lascaine	3.50%	1.20%
Ráta Méadaithe i dTuarastail	4.00%	3.50%
Ráta méadaithe i bpinsin atá á n-íoc	3.50%	3.00%
Ráta Boilscithe	2.50%	2.00%

Tá sé de bhua ag an mbonn básmhairéachta ar glacadh leis gur féidir feabhsuithe a thagann ar ionchas saoil le himeacht aimsire a chur san áireamh. Léirítear sa tábla thíos ionchas saoil na mball sin a shroicheann 65 bliana d’aois in 2022 agus in 2041.

An Bhliain ina Shroicheann Siad 65 Bliain d’Aois	2022	2041
Blianta ionchas saoil – fear	21.9	24.2

Blianta ionchas saoil – bean	24.3	26.3

8.16 Fardal Miondíola

16. Sócmhainní Reatha

Déantar stoic a luacháil trí mhodh an mheánchostais a úsáid.

	2022	2021
	€	€
Stoic Siopaí	292,667	272,510
Cúlchiste um Dhífhheidhmeachta Stoic Siopaí	(68,287)	(88,838)
	<u>224,380</u>	<u>183,672</u>

8.17 Sócmhainní Oidhreacht

17. Sócmhainní Oidhreacht

Mar atá leagtha amach i mBeartas Cuntasaíochta 1(d), níl luach bhailiúcháin an Mhúsaeim san áireamh sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais. Aithníonn an Músaem go bhfuil na sócmhainní oidhreacht faoi úinéireacht an Stáit faoi Alt 4 den Dublin Science and Art Museum Act 1877, agus gurb é an Músaem caomhnóir na sócmhainní oidhreacht sin faoi fhorálacha an Achta um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997.

(a) Nádúr agus scála an bhailiúcháin

Déanann ceithre roinn ar leith bailiúchán an Ard-Mhúsaeim a choimeád:

Rannóg Seaniarsmaí na hÉireann

Is é an Músaem an taisclann náisiúnta do sheaniarsmaí na hÉireann ón ré Mhéisiliteach go dtí deireadh na Meánaoise.

Bunaithe ar bhailiúcháin a chuir Cumann Ríoga Bhaile Átha Cliath agus Acadamh Ríoga na hÉireann le chéile ag deireadh an 18ú agus an 19ú haois, tá méadú mór tagtha ar na bailiúcháin seandálaíochta le 100 bliain anuas agus tá breis agus dhá mhilliún mír iontu anois. Tá an bailiúchán suntasach ó thaobh méide, éagsúlachta agus cáilíochta: aithnítear go bhfuil tábhacht idirnáisiúnta ag baint leis na réimsí éagsúla - an bailiúchán óir réamhstairiúil; miotalóireacht eaglasta agus ornáidí pearsanta ón luath-mheánaois; agus bailiúchán Bhaile Átha Cliath ó ré na Lochlannach.

Meastar faoi théarmaí Achtanna na Séadchomharthaí Náisiúnta, 1930 go 2004 gur leis an Stát na míreanna seandálaíochta a fhaightear in Éirinn – lena n-áirítear iad siúd a fhaightear le linn tochairtí seandálaíochta. Tá an bailiúchán lánach ag fás go tapa de thoradh fionnachtana a dhéantar de sheans agus ó thochairtí mórsála seandálaíochta.

Tá bailiúcháin shuntasacha de réada Clasaiceacha agus Éigipteacha ann chomh maith le bailiúchán beag de sheaniarsmaí Eorpacha. Cruinníodh bhailiúchán eitneagrafaíochta na Rannóige go príomha sa tréimhse idir 1760 agus 1914 agus léiríonn siad raon éagsúil cultúir. Áirítear leo ábhar ón bPolainéis, ón Mheilainéis, ón Mhicrinéis, ó Mheiriceá Thuaidh agus Theas, ó Iarthar agus Deisceart na hAfraice agus ó Dheisceart agus Oirthear na hÁise.

An Rannóg Ealaíne & Tionscail

Léiríonn bailiúcháin na Rannóige na healaíona maisiúla agus feidhmeacha Éireannacha (lena n-áirítear gloine, criadóireacht, troscán agus earraí airgid) chomh maith le stair eacnamaíoch, shóisialta, thionsclaíoch, pholaitiúil agus mhíleata na hÉireann le trí chéad bliain anuas. Tá méid suntasach ábhar sa Rannóg a léiríonn Éirí Amach na Cásca 1916 agus imeachtaí polaitiúla agus sóisialta ina dhiaidh sin. Tá bailiúcháin d'Ealaíona Maisiúla na hÉireann, na hEorpa agus an Oirthir ann freisin, a thugann léargas dúinn ar dhearadh agus ar chultúr idirnáisiúnta faoi mar a bhaineann siad le hÉirinn. Meastar go bhfuil 150,000 réad sna bailiúcháin Ealaíne & Tionscail.

Rannóg Shaol Dúchais na hÉireann

Léiríonn bailiúcháin na Rannóige saol traidisiúnta na hÉireann, agus béim ar leith acu ar shaol na tuaithe in Éirinn. Áirítear leo rudaí a bhaineann le talmhaíocht, iascaireacht agus seilg, éadaí, ailtireacht, troscán dúchasach,

ceirdeanna agus ceardaíocht, iompar, spóirt agus fóillíocht, reiligiún, miotalóireacht bhaile agus ábhair a bhaineann le bia, gloine, criadóireacht, tuí, féar agus obair caoladóireachta, oideachas, ceol, nósanna na bliana agus gníomhaíocht tráchtála. Tá thart ar 35,000 réad ann.

Sa bhliain 2001, fuair Rannóg Saol dúchais na hÉireann ionad nua ag Teach Pháirc Thurlaigh lasmuigh de Chaisleán an Bharraigh, Co. Mhaigh Eo, nuair a osclaíodh Ard-Mhúsaem na hÉireann – Saol na Tuaithe. Aistrián chuid is mó de bhailiúcháin an tSaoil Dúchais chuige, cé go bhfuil cuid acu fós i dtaisce sa Daingean i gCo. Uíbh Fhailí agus tá siad á n-aistriú faoi láthair go dtí an Ionad Acmhainní Bailiúcháin i Sord, Co. Bhaile Átha Cliath.

Rannóg Stair an Dúlra

Tugann an Rannóg aire do bhailiúcháin an Stáit i ndisciplíní na zó-eolaíochta, feithideolaíochta agus geolaíochta. (Aistríodh bailiúcháin luibheolaíochta an Mhúsaem go Garraithe Náisiúnta na Lus in 1970). Tá tuairim is dhá mhiliún eiseamal sna bailiúcháin. Is é an bailiúchán feithidí an ceann is mó de na bailiúcháin, ó thaobh uimhreacha de. Tá thart ar leath de na heiseamail go léir ann. Cuireadh na bailiúcháin sin le chéile thar dhá chéad bliain. Téann an músaem siar chomh fada le Cumann Ríoga Bhaile Átha Cliath (RDS) a thosaigh ag bailiú eiseamal san 18ú haois. Úsáideann an fhoireann agus cuairteoirí na bailiúcháin mar acmhainn tagartha, agus tá ról tábhachtach acu maidir le feithidí lotnaide a aithint a d'fhéadfadh an-tábhacht eacnamaíoch a bheith ag baint leo.

(b) Beartas Ard-Mhúsaem na hÉireann maidir le héadálacha, bainistiú caomhnaithe agus diúscairt

Faoi théarmaí an *Achta um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997* (Alt 11(1)) "is iad príomhfheidhmeanna Bhord an Mhúsaem ná bailiúchán oidhreacht an mhúsaem a chothabháil, a bhainistiú, a rialú, a chosaint, a chaomhnú, a thaifeadadh, taighde a dhéanamh air agus é a mhéadú ar mhaithe le leas an phobail agus chun eolas ar shaol an duine in Éirinn, ar stair nádúrtha na hÉireann agus ar chaidreamh na hÉireann ina leith sin le tíortha eile a mhéadú agus a scaipeadh laistigh agus lasmuigh den Stát."

Éadail - Agus sainchúram náisiúnta Ard-Mhúsaem na hÉireann a chur san áireamh, go ginearálta bainfidh na réada a shealbhófar le ceann amháin nó le gach ceann díobh sin a leanas:

- Tábhacht náisiúnta a bheith ag baint leo
- Go bhféadfaí iad a chur ar taispeáint
- Go bhféadfadh siad a bheith úsáideach ó thaobh taighde agus oideachais
- Gur dhéantán é a líonfaidh bearna sa bhailiúchán.

Ní bhfaighidh an músaem, cibé acu trí cheannach, bronnantas, tiomnacht nó malartú, aon ní nó eiseamal mura deimhin leis an gcomhlacht ceannais nó leis an oifigeach freagrach gur féidir leis an Músaem, thar ceann an Stáit, teideal bailí chun an réad i gceist a fháil, agus go háirithe nach bhfuarthas ina tír thionscnaimh é, nó ónár onnmhairíodh é (nó in aon tír idirmheánach ina bhféadfadh sé a bheith faoi úinéireacht dhlíthiúil) de shárú ar dhlíthe na tíre sin. (Chun críocha na míre sin áirítear Éire mar 'tír thionscnaimh'.) Déanfar gach éadail a dhoiciméadú de réir dea-chleachtas músaem.

Caomhnú - Tá beartas caomhnaithe an Mhúsaem bunaithe ar mheascán de chaomhnú coisctheach agus leasúcháin, agus an dá cheann acu deartha chun caomhnú bhailiúcháin an Mhúsaem a chinntiú. Ba cheart measúnuithe caomhantais a dhéanamh ar éadálacha féideartha sula ndéantar iad a fháil, a thabhairt ar iasacht nó a thaispeáint, agus ba cheart faireachán a dhéanamh ar bhail na réad agus na n-eiseamal sna bailiúcháin. Níor cheart bailiúcháin a choinneáil ach amháin i seomraí nó i bhfoirgnimh atá slán ó thaobh struchtúir de agus inar féidir coinníollacha comhshaoil oiriúnacha a choinneáil do na rudaí atá i gceist.

Bainistíocht – Tá Tionscadal Fardail na mbailiúcháin ar siúl chun tuairim is ceithre mhiliún réad agus eiseamal a dhoiciméadú. Meastar go bhfuil 789,000 réad ann ar gá iontrálacha aonair fardail a scríobh fúthu. Déanfar bailiúcháin taighde níos mó a thaifead ina ngrúpaí. Is ionann sin agus thart ar 900,000 taifead réada. Bailíochtaíodh 11,022 taifead san iomlán in 2018, sa chaoi gurb é 684,693 líon iomlán na dtaifead bailíochtaí ó cuireadh tús leis an tionscadal.

Diúscairt - Sula bhféadfar réad a dhiúscairt ní mór a chinntiú nach bhfuil sé forshealbhaithe nó gur baineadh an stádas sin de. Is é an Bord a bheidh freagrach as cinneadh a dhéanamh chun eiseamal nó ar rud a dhiúscairt, cibé acu trí mhalartú, díol, bhronnadh nó scriosadh (i gcás go ndearnadh damáiste rómhór dó lena úsáid) ag gníomhú dó ar chomhairle an Stiúrtóra agus na mball gairmiúil foirne agus ní ar chomhairle choimeádaí an bhailiúcháin agus é nó í ag gníomhú ina aonar nó ina haonar.

Tá cuntas mar seo a leanas sa leasú ar *Acht na Séadchomharthaí Náisiúnta 1994* san *Acht um Fhorais Chultúrtha Náisiúnta 1997* (Alt 68(2)) ar an nós imeachta diúscairta i gcás réad seandálaíochta ar maoin de chuid an Stáit é:

“...Féadfaidh an Stiúrthóir, dá rogha féin, má mheasann sé nó sí nach leor leas seandálaíochta nó staire an réada lena choinneáil ag an Stát, gur féidir an réad a dhiúscairt ar cibé modh is cuí leis nó léi.”

Ina theannta sin, forálann an t-alt céanna den Acht:

“I gcás ina dtagann réad seandálaíochta chun bheith ina maoin de chuid an Stáit agus gurb é tuairim an Stiúrthóra gurb ábhar spéise áitiúil seachas ábhar spéise náisiúnta den chuid is mó atá an réad, féadfaidh an Stiúrthóir an réad a chur faoi chúram iarsmalainne ainmnithe.”

Deir sé freisin:

“Ní dhéanfar réad seandálaíochta a cuireadh faoi chúram músaem ainmnithe ... a dhiúscairt ach amháin trína aistriú chuig músaem ainmnithe eile nó chuig Ard-Mhúsaem na hÉireann”.

Cuirfear aon airgead a fhaigheann an músaem ó dhiúscairt réada i bhfeidhm chun réada a éadail atá le cur leis na bailiúcháin ar mhaithe leis na bailiúcháin.

8.18 Soláthar i gcomhair Éileamh

18. Soláthar i gcomhair Éileamh

Taifeadtar sna ráitis airgeadais ag deireadh na bliana go bhfuil €476,273 (2021: €232,020) ann mar sholáthar i gcomhair éileamh i gcás 2 éileamh faoi dhliteanais phoiblí agus 2 éileamh faoi dhliteanais fostóra atá á láimhseáil ag an nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát thar ceann Ard-Mhúsaem na hÉireann.

De réir FRS 102 alt 21, nochtar na méideanna seo a leanas maidir leis an soláthar i gcomhair éileamh ag deireadh na bliana:

	2022	2021
	€	€
Soláthar amhail an 1 Eanáir	232,020	231,682
Glanmhéadú/(laghdú) ar Sholáthar	245,000	3,139
Suimeanna íochta ag Ard-Mhúsaem na hÉireann	(747)	(2,801)
Soláthar amhail an 31 Nollaig	476,273	232,020

8.19 Teagmhais

19. Teagmhais

Níl aon teagmhais a bhfuil socrú déanta ina leith sna Ráitis Airgeadais.

8.20 Imeachtaí i ndiaidh na tréimhse tuairiscithe

20. Imeachtaí tar éis na tréimhse tuairiscithe

Níl aon imeachtaí idir an dáta tuairiscithe agus dáta faoifa na Ráiteas Airgeadais seo a éilíonn go ndéanfar coigeartú ar na Ráitis Airgeadais ná ar Thuarascáil an Bhoird.

8.21 Faisnéisiú Páirtithe Gaolmhara

21. Faisnéisiú Páirtithe Gaolmhara

Níl aon idirbhearta eile ann le páirtithe gaolmhara.

Is iad seo a leanas príomhphearsanra an lucht bainistíochta, an Stiúrthóir, Ceann na mBailiúchán agus Foghlaim agus Ceann Oibríochtaí.

Ba é €346,109 (2021: €308,418) an cúiteamh iomlán a íocadh le príomhphearsanra an luchta bainistíochta.

Tuarastal na nOifigeach Cuntasaíochta

Is é Oifigeach Cuntasaíochta Ard-Mhúsaem na hÉireann an Stiúrthóir ceaptha ar Ard-Mhúsaem na hÉireann. Tá sonraí Tuarastail an Stiúrthóra tuairiscithe sa Ráiteas Airgeadais nóta 8.14 Tuarastail, (e) Tuarastail agus Sochair Stiúrthóirí.

Amhail an 31 Nollaig 2022 faigheann an tOifigeach Cuntasaíochta tuarastal reatha Stiúrthóra de ghrád N45 Príomhoifigeach Níos Airde móide Liúntas Dualgas Níos Airde nó Stiúrthóra agus €132,184 aige nó aici mar olltuarastal bliantúil . (Amhail an 31 Nollaig 2021, €119,405).

8.22 Na ráitis airgeadais a fhaomhadh

---

22. Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh an Bord na ráitis airgeadais ar an

Dáta: An 27 Meitheamh 2023